

ชักซ้อมการปฏิบัติราชการวินัยนักศึกษา : ข้อคิดจากการสัมมนาวินัยนักศึกษา

สืบเนื่องจากข้อบังคับหลัก หรือ อาจกล่าวได้ว่า ธรรมนูญการปกครองนักศึกษามีกฎหมายหลัก 3 ฉบับ ฉะนั้นเป็นความจำเป็นควรทำความเข้าใจกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ.2547 (ซึ่งได้แก้ไขปรับปรุงของจากฉบับ ปี พ.ศ.2534) ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง วิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษากระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง มาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 เพราะมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีการดำเนินกิจการมหาวิทยาลัย ในลักษณะมหาวิทยาลัย ที่มีหลายวิทยาเขต เขตการศึกษา การดำเนินงานที่เกี่ยวกับนักศึกษา จึงต้องมีลักษณะครอบคลุมวิทยาเขต และเขตการศึกษา และให้สอดคล้องกับสภาพนักศึกษา

สิ่งสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานวินัยนักศึกษาพึงตระหนัก

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษาฯ

กล่าวไว้ว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่ดี มีความรู้ คู่คุณธรรม สามารถเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและดำรงตนอย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความรักสามัคคี และมีสำนึกร่วมรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม วินัยนักศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการเสริมสร้างคุณสมบัติดังกล่าว ตลอดจนดำรงไว้ซึ่งความถูกต้อง ติงามและความสงบสุขของส่วนรวม”

วัตถุประสงค์ข้างต้นจะเป็นชนวนในการปฏิบัติงานวินัยนักศึกษาว่าการทำงานพึงระลึก เป้าหมายของการทำงานนี้ และให้ถือว่าวินัยนักศึกษฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการบ่มเพาะนักศึกษา เรื่อง **คุณธรรมจริยธรรม ความเป็นคนดี**

ข้อบังคับฯ ฉบับนี้ บังคับใช้กับ “นักศึกษา” มหาวิทยาลัย ของทุกวิทยาเขต และเขตการศึกษา ทุกระดับการศึกษา โดยให้ความหมายดังนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และหมายรวมถึง **หน่วยงานอื่นในมหาวิทยาลัย**

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้จัดสัมมนาแนวปฏิบัติวินัยนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 เพื่อชักซ้อมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษากระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 และประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง มาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548

2. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 มีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 สิ่งที่นักศึกษา “ต้องปฏิบัติ” และเรื่องที่นักศึกษา “ไม่ควรปฏิบัติ” หรือไม่ประพฤติ (อมรา ศรีสังข์ : 2550) กล่าวไว้ในข้อบังคับฯ ข้อ 5 ซึ่งจะแยกให้เห็นความต่างเป็นรายข้อดังนี้

ข้อที่	ข้อบัญญัติที่นักศึกษา “ต้องปฏิบัติ”	ข้อที่	ข้อบัญญัติที่นักศึกษา “ต้องไม่ประพฤติปฏิบัติ”
5	วินัยและการรักษาวินัย นักศึกษาต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามต้องรับโทษตามข้อบังคับนี้	5.7	นักศึกษาต้องไม่ประพฤติตนในทางที่ไม่สมควรแก่การเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวคือ
5.1	นักศึกษาต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือ ข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย	5.7.1	ให้ข้อมูลหรือรายงานเท็จต่อมหาวิทยาลัย
5.2	นักศึกษาต้องมีศีลธรรมและจรรยาบรรณอันดีงาม	5.7.2	พุดจาหรือแสดงกิริยาหยาบคาย
5.3	นักศึกษาพึงประพฤติตนเป็นพลเมืองดี สวรรในสิทธิหน้าที่และความ รับผิดชอบทั้งของตนเองและผู้อื่น	5.7.3	เล่นการพนัน หรือกระทำการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาพนัน
5.4	นักศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	5.7.4	เสพสุรา ของมีเมา หรือสิ่งเสพติดให้โทษ อันอาจจะเป็นเหตุให้เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ตนเองและส่วนรวม
5.5	นักศึกษาต้องรักษาความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคี หรือก่อการทะเลาะวิวาทระหว่างนักศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือนักศึกษาต่างสถาบันหรือบุคคลอื่น	5.7.5	ประพฤติตน หรือกระทำการใด ๆ ให้เป็นที่เสื่อมเสียในทาง ชู้สาว
5.6	นักศึกษาต้องแสดงความสุภาพ ไม่แสดงความก้าวร้าวหรือลบหลู่ดูหมิ่นอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ทั้งอยู่ต่อหน้าและลับหลัง	5.7.6	ลักทรัพย์ ยักยอก นื้อ โกง หรือทำให้เสียหายซึ่งเงินของผู้อื่นหรือมหาวิทยาลัย
6	นักศึกษาผู้ใดเป็นผู้ก่อหรือมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นคดีถึงพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ต้องรีบรายงานพฤติการณ์นั้นทันทีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาขณะที่ตนสังกัดหรือกองกิจการนักศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบงานกิจการนักศึกษา	5.7.7	มีวัตถุหรือสิ่งของอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ในครอบครอง
		5.7.8	กระทำความผิดอาญาในลักษณะเป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย
		5.7.9	กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใด ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
		5.7.10	การทุจริตในการวัดผล
		5.7.11	การทุจริตทางวิชาการด้วยการลอกผลงานทางวิชาการ หรือการสร้างข้อมูลเท็จ

2.2 การกระทำที่เป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง

ข้อบังคับฯ มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2547 ข้อ 8 ได้ระบุถึง การกระทำความผิดวินัยร้ายแรงของนักศึกษา สาระสำคัญ ข้อ 8 กล่าวว่า การกระทำหรือความประพฤติดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง

- 8.1 เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนให้เกิดเหตุวุ่นวายร้ายแรงขึ้นในมหาวิทยาลัยหรือก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีในระหว่างนักศึกษาเป็นส่วนรวม หรือก่อการทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรืออันตรายสาหัส ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
- 8.2 เสพหรือมีไว้ในครอบครอง หรือมีไว้เพื่อขาย หรือจำหน่าย รวมทั้งเป็นตัวแทนขาย หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือสิ่งเสพติดให้โทษ
- 8.3 ประพฤติชั่ว อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองหรือมหาวิทยาลัย
- 8.4 กระทำผิดอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 8.5 การกระทำอื่นใดที่มหาวิทยาลัยประกาศกำหนดว่าเป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง

ซึ่งนอกจากความผิดดังกล่าวข้างต้น (8.1 – 8.5) แล้ว จึงน่าจะเป็นความผิดไม่ร้ายแรง

การบัญญัติไว้ในข้อ 8 เช่นนี้ หมายสรุปได้ว่า สิ่งที่นักศึกษาต้องปฏิบัติและสิ่งที่ต้องไม่ปฏิบัติ ที่ได้บัญญัติไว้ในข้อบังคับ ข้อ 5.1 – 5.7 (ไม่รวมการกระทำใน ข้อ 8) หมายความว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่มีข้อสังเกตว่าการจะบัญญัติการกระทำในข้อที่ 8.5 (การกระทำอื่นใดที่มหาวิทยาลัยประกาศกำหนดว่าเป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง) จะต้องเชื่อมโยงกับบทบัญญัติในข้อบังคับข้อใดหรือไม่ (ข้อ 5.1 – 5.7)

2.3 ข้อบังคับฯ ฉบับนี้ระบุโทษฐานผิดวินัยนักศึกษาไว้ 4 สถาน

2.3.1 ฐานโทษสำหรับนักศึกษาทุกชั้นปี (ที่มีผู้กระทำความผิดขณะศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้าย)

- 7.1 ตักเตือนและทำทัณฑ์บน
- 7.2 ภาคทัณฑ์และมหาวิทยาลัยอาจสั่งให้เข้าโครงการพัฒนาตนเอง หรือบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะไม่เกิน 100 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา
- 7.3 พักการเรียนตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษาถึง 2 ปีการศึกษา

นักศึกษาผู้ใดได้รับโทษตามความใน 7.3 มหาวิทยาลัยอาจนำมาตราการรอกาลงโทษ มาบังคับใช้ก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- 7.4 ลบชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

2.3.2 ส่วนฐานโทษสำหรับนักศึกษาที่กระทำผิดวินัยนักศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายของการศึกษาในกรณีที่นักศึกษาก่อทำความผิดในภาคการศึกษาสุดท้ายของการศึกษา ให้พักการเรียนตั้งแต่

ภาคการศึกษาที่นักศึกษากระทำความผิดเป็นต้นไป โดยให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเป็นรายปีด้วย หรืองดการออกหนังสือรับรองของมหาวิทยาลัย หรือระงับการเสนอชื่อให้ได้รับอนุมัติประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร ตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษา ถึง 2 ปีการศึกษา

2.3.3 หากการพิจารณาโทษ ผู้กระทำผิดให้ได้ระดับโทษพักการเรียนไม่เกิน 1

ภาคการศึกษา (ข้อ 7.3) และคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาเห็นว่านักศึกษาผู้นั้นควรได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือ ความประพฤติ และเพื่อให้โอกาสนักศึกษาที่อาจนำมาตราการลงโทษมา บังคับใช้ ทั้งนี้ในการทำงานวินัยนักศึกษาต้องศึกษาประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง มาตรการรอก การลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย

2.4 ข้อพึงระวังเรื่องโทษฐานผิดวินัยนักศึกษา

2.4.1 เนื่องจากคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา ได้มีความเห็นเรื่องช่วงห่าง ระหว่างระดับโทษฐานภาคทัณฑ์และพักการเรียน ซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับฯ เดิม (พ.ศ. 2534) มีประเด็น พิจารณาใน 2 ประเด็นหลัก คือ ช่วงห่าง (สเกล) ระหว่างการกระทำผิด หรือพฤติกรรมของนักศึกษา ในบาง กรณีมีความเข้มข้นที่ความหนักเบาแตกต่างกัน เช่น กลุ่มนักศึกษาที่ร่วมกระทำผิดในฐานะตัวการหรือตัวการ ร่วมผู้สนับสนุนหรือผู้อยู่ในเหตุการณ์ เป็นต้น และในอีกประเด็น การกระทำหรือพฤติกรรมกระทำผิดบาง พฤติกรรม ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่านักศึกษาผู้นั้นควรได้อยู่ในการดูแลของผู้ที่มหาวิทยาลัย มอบหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือที่คณะกรรมการฯ เห็นว่านักศึกษาต้อง เรียนรู้การปรับปรุงตนเองโดยกำหนดให้นำกิจกรรมเข้าช่วยด้วยเหตุผลข้างต้นมหาวิทยาลัยจึงกำหนดโทษฐาน ผิดวินัยนักศึกษา ในระดับฐานโทษขั้นที่ 2 “ให้ภาคทัณฑ์และมหาวิทยาลัยอาจสั่งให้เข้าโครงการพัฒนา ตนเอง หรือ บำเพ็ญประโยชน์สาธารณะไม่เกิน 100 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา”

2.4.2 ฐานโทษตามข้อ 7.2 ในทางปฏิบัติ มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้ภาคทัณฑ์ตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษา หรือ ตลอดสภาพการศึกษา

3. การสอบสวนและพิจารณาโทษ

การดำเนินการทางวินัยนักศึกษาเป็นการปฏิบัติราชการทางปกครอง (ถาวร เกียรติทับทิว: 2550) นั้นหมายถึง การปฏิบัติงานต้องดำเนินการโดยเคร่งครัด เพราะการดำเนินการทางวินัยนักศึกษาเป็นการ ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 และข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย วินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 และประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง วิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณี นักศึกษากระทำผิดวินัย พ.ศ. 2548 มีความเชื่อมโยงกัน เพราะข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2547 ข้อ 12 ได้บัญญัติไว้ว่า “การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษและเกณฑ์การลงโทษนักศึกษาให้เป็นไป ตามประกาศของมหาวิทยาลัย” โดยวัตถุประสงค์ของการประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ฉบับดังกล่าว กล่าวไว้ว่า

“เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความถูกต้องเหมาะสม

และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ข้อ 12 และมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2522 และมติที่ประชุมคณบดี ครั้งที่ 2/2548 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2548 กำหนดวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษากระทำผิดวินัยนักศึกษา” และในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งลงโทษจะตรวจสอบว่ามีเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ประการใดบ้าง ซึ่งเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมิได้หลายประการทั้งในส่วนที่เป็นเรื่องของอำนาจ ขึ้นตอน วิธีการ ซึ่งประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง วิธีการสอบสวนฯ ได้กำหนดขอบเขตและให้ความหมายของคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาโทษไว้ ดังนี้

3.1 ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษฯ มีผลบังคับใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกวิทยาเขต และเขตการศึกษา ซึ่งระบุไว้ในหมวดที่ 1 ดังนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า รวมถึง เขตการศึกษาหรือโครงการจัดตั้งวิทยาเขตที่สภามหาวิทยาลัย รับรองแล้ว

“รองอธิการบดี” หมายถึง รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษาของวิทยาเขตหรือ รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตกรณีวิทยาเขตนั้น ๆ ไม่มีรองอธิการบดีผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษา

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“คณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาที่ตั้งขึ้นตามประกาศฉบับนี้

“คณะกรรมการสอบสวน” หมายความว่า คณะกรรมการสอบสวนที่ตั้งขึ้นตามประกาศฉบับนี้

3.2 ประกาศฯ ฉบับดังกล่าว ระบุให้ทุกวิทยาเขต เขตการศึกษา มีคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาเป็นองค์คณะที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาโทษ องค์ประกอบคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา หมวดที่ 2 ข้อที่ 5 มีดังนี้

1. รองอธิการบดี	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยอธิการบดีผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยนักศึกษาของ
วิทยาเขตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรองอธิการบดี	รองประธานกรรมการ
3. รองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดีผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการ
นักศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะทุกคณะในวิทยาเขต	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา หรือหัวหน้า
ผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษาของวิทยาเขต	กรรมการ
5. หัวหน้างานวินัยและนิติการ หรือบุคคลอื่นที่รองอธิการบดี
เห็นสมควร	กรรมการ
6. หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยนักศึกษา หรือตำแหน่งอื่น	กรรมการ
และเลขานุการ

ทั้งนี้จะมีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

3.3 **อำนาจหน้าที่และวิธีการพิจารณาคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา** ระบุในข้อ 6
ดังนี้

3.3.1 **พิจารณาให้ความเห็นชอบสำนวนการสอบสวนและโทษทางวินัยนักศึกษา** ที่
คณะกรรมการสอบสวนเสนอในระดับโทษพักการเรียนขึ้นไป

3.3.2 กรณีที่สำนวนการสอบสวนขาดสาระสำคัญ คณะกรรมการดำเนินงานวินัย
นักศึกษา หรือรองอธิการบดีอาจสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม หรือเรียกบุคคล
ผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือสั่งลงโทษได้

3.3.3 มีอำนาจหน้าที่อย่างอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.4 การสอบสวนได้ระบุให้มีคณะกรรมการสอบสวนใน 2 กรณี บัญญัติไว้ในประกาศฯ
ฉบับข้างต้น ดังนี้

“กรณีที่มีนักศึกษาของวิทยาเขตถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน หรือกรณีอื่นใดที่รับทราบว่
นักศึกษากระทำผิดวินัย ให้รองอธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นรายกรณีไป ดังนี้ (ข้อ 8)”

3.4.1 **กรณีมีนักศึกษาคณเดียวหรือหลายคนถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยนักศึกษา
และไม่เกี่ยวข้องกับคณะอื่น** ให้คณะนั้นเสนอรองอธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมี
องค์ประกอบของคณะกรรมการดังนี้ (ข้อ 8.1)

1. รองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดีผู้รับผิดชอบงาน
ด้านกิจการนักศึกษาหรือผู้ที่รับมอบหมายจากคณะ	ประธานกรรมการ
2. กรรมการอื่นตามที่เห็นสมควร ไม่เกิน จำนวน 2 คน	กรรมการ
3. ผู้แทนกองกิจการนักศึกษาหรือกิจการนักศึกษา
ของวิทยาเขต 1 คน	กรรมการ
4. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยนักศึกษาของคณะ	กรรมการและ
เลขานุการ

ทั้งนี้จะมีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

3.4.2 **กรณีมีนักศึกษาหลายคณะเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยนักศึกษา** ให้
รองอธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีองค์ประกอบดังนี้ (ข้อ 8.2)

1. ผู้ช่วยอธิการบดีผู้รับผิดชอบงานด้าน
วินัยนักศึกษาหรือผู้อื่นตามที่รองอธิการบดีเห็นสมควร	ประธานกรรมการ
2. รองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดีผู้รับผิดชอบ
งานด้านกิจการนักศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก
คณะทุกคณะที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ
3. ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษาหรือผู้อื่น
ที่รองอธิการบดีเห็นสมควร	กรรมการ
4. หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยนักศึกษา	กรรมการและ

ของวิทยาเขต

เลขานุการ

ทั้งนี้จะให้มิให้ผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

3.5 ขั้นตอนวิธีการทดสอบและพิจารณาโทษ

3.5.1 ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง

ข้อกล่าวหา บัญญัติไว้ในหมวด 2 ข้อ 9 ดังนี้

1. เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาได้ด้วย
2. เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำและบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อ

ทั้งนี้ผู้ถูกกล่าวหาอาจชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยลายมือตนเอง หรือเลขานุการคณะกรรมการสอบสวนจะสรุปการให้ถ้อยคำ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ถ้อยคำไว้กับคณะกรรมการสอบสวน ก่อนการลงลายมือชื่อให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านและรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ หากพบว่าการสรุปไม่ครบถ้วนถูกต้องก็ให้ทักท้วงแก้ไข

3.5.2 ในการสอบสวนการประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการ 2 ใน 3 จึงจะครบองค์ประชุม (หมวด 2 ข้อ 9)

3.5.3 ระยะเวลาการสอบสวนและการขยายระยะเวลาการสอบสวน

ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องวิธีการสอบสวนฯ ระบุระยะเวลาการสอบสวน ดังนี้

“ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน”

หากการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดดังกล่าวให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนเสนอผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อขยายระยะเวลาการสอบสวนไปอีกไม่เกิน 2 ครั้ง รวมแล้วไม่เกิน 45 วัน (หมวด 2 ข้อ 9)

3.5.4 การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษให้ถือเป็นเรื่อง “ลับ” (หมวด 1 ข้อ 4)

3.5.5 การรายงานการสอบสวนให้เสนอต่อรองอธิการบดีที่ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องปฏิบัติ ดังนี้

- รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวน
- อาจขอความเห็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวน (หมวดที่ 2 ข้อ 9)

3.5.6 การเสนอโทษทางวินัยนักศึกษาชั้นพักการเรียนขึ้นไป

หากเป็นการเสนอโทษชั้นพักการเรียนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสอบสวนนำเสนอคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาของวิทยาเขตนั้น ๆ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบสำนวนการสอบสวน และโทษทางวินัยนักศึกษาเพื่อเสนอรองอธิการบดีพิจารณาสั่งลงโทษ

3.5.7 ก่อนออกคำสั่งลงโทษ ผู้ปฏิบัติงานวินัยของวิทยาเขต/เขตการศึกษา ต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง หรือพยานหลักฐาน/รับฟังผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ ที่มีการกล่าวอ้าง ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ตรวจสอบกระบวนการในการออกคำสั่ง แบบของคำสั่ง ตลอดจนเหตุผลในการออกคำสั่ง ในคำสั่งลงโทษให้ระบุวิธีการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ในคำสั่งด้วย ทั้งนี้เพราะคำสั่งลงโทษนักศึกษาเป็นคำสั่งทางปกครอง

สรุปการสอบสวนและพิจารณาโทษ มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา และประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง วิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษากระทำผิดวินัยนักศึกษาเป็นกฎหมายหลักที่จะช่วยตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองส่วนที่เกี่ยวข้องกับวินัยนักศึกษา

4. การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยนักศึกษา

การออกคำสั่งลงโทษต้องยึดหลัก “โดยสุจริต” หมายถึง ต้องไม่เลือกปฏิบัติ หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เช่น การกระทำอย่างเดียวกัน แต่โทษต่างกัน (ถาวร เกียรติทับทิว : 2550) ทุกครั้งของการประชุมคณะกรรมการสอบสวนวินัยนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานวินัยนักศึกษาต้องนำประเด็นหรือเหตุผลข้อโต้แย้งที่ได้อภิปรายกันเช่นการให้ลงโทษต่างกันในความผิดเดียวกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งในการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา ผู้ที่ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้ต้องทำความเข้าใจนำเสนอเพื่อให้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้ถกอภิปรายให้เห็นความแตกต่างในลักษณะพฤติกรรมการกระทำความผิด พยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเสียหาย หรือพฤติกรรมแห่งกระทำผิดว่าส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมอย่างไร หมายรวมว่าพฤติกรรมการกระทำของนักศึกษาได้ทำให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมอย่างไร ลักษณะการกระทำผิดมีข้อเท็จจริง และมีระเบียบข้อบังคับที่อ้างอิง (เข้าข่ายระเบียบ/ข้อบังคับฯ ประกาศมหาวิทยาลัยฉบับใด) เข้าข่ายวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง มีข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจอย่างไร เหตุอันควรลดหย่อนมีหรือไม่เพราะเหตุใด การทำคำสั่งลงโทษวินัยนักศึกษาจึงต้องให้ครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

1. รูปแบบคำสั่งทางปกครอง ต้องทำเป็นหนังสือ
2. ต้องมีวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่ง
3. มีรายชื่อผู้สั่งลงโทษ

ผู้ปฏิบัติงานวินัยนักศึกษาของวิทยาเขต/เขตการศึกษาต้องตรวจสอบว่าอธิการบดีได้มีหนังสือมอบอำนาจให้ผู้รับผิดชอบด้านกิจการนักศึกษาของวิทยาเขตไว้เช่นใด หรือตรวจสอบว่าในวิทยาเขต/เขตการศึกษาผู้ใดมีอำนาจสั่งลงโทษนักศึกษา

4. การออกคำสั่งลงโทษต้องมีเหตุผล กล่าวคือ มีข้อเท็จจริง ระเบียบฯ/ข้อบังคับฯ ที่อ้างอิงระบุมความผิด และมีข้อพิจารณาที่ใช้ดุลพินิจมีข้อสนับสนุนว่าเป็นความผิดร้ายแรงอย่างไรหรือไม่

5. ระบุเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้ง ให้ระบุในคำสั่งลงโทษนักศึกษาว่าหากนักศึกษาประสงค์จะอุทธรณ์ให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิการบดีภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันทราบคำสั่งหรือถือว่าได้รับทราบคำสั่ง (ประกาศ

มหาวิทยาลัยฯ เรื่อง วิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษาก่อทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 หมวดที่ 3 ข้อ 11)

5. การแจ้งคำสั่งลงโทษ

การดำเนินการทางวินัยนักศึกษามีบุคคลและหน่วยงานที่ต้องดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ภายหลังก่อทำผิดวินัยนักศึกษา ทั้งเพื่อให้วินัยนักศึกษามีผลบังคับใช้ และเพื่อความร่วมมือในการพัฒนานักศึกษา จึงต้องแจ้งผู้เกี่ยวข้องดังนี้

5.1 นักศึกษาผู้ถูกลงโทษ

ในส่วนของนักศึกษานั้น ฝ่ายวินัยนักศึกษาของวิทยาเขต/เขตการศึกษา ต้องแจ้งให้นักศึกษาผู้ถูกลงโทษรับทราบคำสั่ง โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้เพราะนักศึกษาผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่ประสงค์จะยื่นอุทธรณ์ ต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันทราบคำสั่งหรือถือว่าได้รับทราบคำสั่ง และการรับทราบคำสั่งให้ทำเป็นหนังสือ ลงวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่ง และการลงนามรับทราบคำสั่งต่อหน้าพยาน (หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยนักศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานด้านนี้)

5.2 ประธานและคณะกรรมการสอบสวน

5.3 ผู้ปกครองของนักศึกษาผู้ถูกลงโทษ

5.4 อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาผู้ถูกลงโทษ

5.5 ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา กรณีที่นักศึกษาถูกลงโทษขั้นพักการเรียน หรืองดการออก

หนังสือรับรองของมหาวิทยาลัย หรือระงับการเสนอชื่อให้ได้รับอนุมัติประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร ตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษาถึง 2 ปีการศึกษา หรือลบชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

5.6 ฝ่ายหอพักนักศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีที่นักศึกษาถูกลงโทษตามระเบียบมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยหอพักนักศึกษา เป็นต้น

5.7 บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีการแนะนำให้การปรึกษาสำหรับนักศึกษาที่กระทำความผิดวินัยนักศึกษา และมหาวิทยาลัยส่งลงโทษพักการเรียนไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา เมื่อมหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงประวัติ ความประพฤติ ภาวะแห่งจิตใจ และสภาพแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว มหาวิทยาลัยจะมีคำสั่งว่านักศึกษาผู้นั้นมีความผิดแต่ให้รอการลงโทษดังกล่าวไว้ก่อน เพื่อให้โอกาสนักศึกษาผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และได้มอบหมายบุคคลเพื่อดูแลนักศึกษา

6. การอุทธรณ์โทษ

ข้อควรคำนึงในการขออุทธรณ์โทษ

6.1 นักศึกษาผู้ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษา หากประสงค์จะอุทธรณ์ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิการบดีภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันทราบคำสั่งหรือถือว่าได้รับทราบคำสั่ง (หมวด 3 ข้อ 11)

ในข้อนี้หมายความว่า หนังสือที่ยื่นอุทธรณ์ต้องเสนอต่ออธิการบดีโดยฝ่ายวินัยนักศึกษาของ วิทยาเขตหรือเขตการศึกษาประทับเรื่อง ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบช่วงระยะเวลาที่ยื่นอุทธรณ์ และวันที่รับทราบ คำสั่งตามระยะเวลาที่กำหนด

6.2 การอุทธรณ์ให้นักศึกษายื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือ มีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายหรือข้อความอื่นใดที่อาศัยเป็นหลักในการอุทธรณ์พร้อมคำขอต่ออธิการบดี

6.3 การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับ เว้นแต่อธิการบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่นหมายความว่าระหว่างอุทธรณ์โทษนักศึกษา ผู้ยื่นอุทธรณ์ต้องรับโทษตามคำสั่งมหาวิทยาลัย เว้นแต่อธิการบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่น

6.4 ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจหรือคัดสำเนาบันทึกการให้ถ้อยคำของตนหรือสำนวนการสอบสวนได้

6.5 การวินิจฉัยอุทธรณ์ ต้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันรับอุทธรณ์

7. กรอบการทำงานกรณีนักศึกษายื่นอุทธรณ์

เมื่อนักศึกษายื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือ ผู้ปฏิบัติงานต้องลงบันทึกเลขหนังสือรับเข้า มีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เพื่อทำความเข้าใจโดยสรุปว่ามีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอย่างไร หรือไม่ หรือมีข้อกฎหมายหรือข้อความอื่นใด ตามเหตุผลที่นักศึกษายื่นขอ แล้วเสนอต่อรองอธิการบดีที่ส่งลงโทษ เพื่อรองอธิการบดีทำความเข้าใจเสนอต่ออธิการบดี ในขั้นนี้ให้เสนอรายชื่อคณะกรรมการสอบสวนชุดเดิม และเสนอรายชื่อคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์ ประกอบการพิจารณา วินิจฉัยสั่งการของอธิการบดี ในกรณีที่อยู่อธิการบดี เห็นว่าจำเป็นต้องหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม อาจสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนชุดเดิมหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ เพื่อประกอบการวินิจฉัยอุทธรณ์ (หมวด 3 ข้อ 13)

เมื่ออธิการบดีได้วินิจฉัยข้ออุทธรณ์ ทั้งนี้ จะยืนยันเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมการลงโทษได้ตามที่เห็นสมควร (ประกาศฯ เรื่องการสอบสวน หมวดที่ 3 ข้อ 15)

กรณีที่อยู่อธิการบดีสั่งการให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์ ให้ฝ่ายวินัยนักศึกษา วิทยาเขต/เขตการศึกษา ยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์เพื่อเสนออธิการบดีลงนามในคำสั่ง

8. กรอบการดำเนินงานหลังสิ้นสุดการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์

1. กรณีที่อยู่อธิการบดีมีวินิจฉัยให้ยืนตามคำสั่งมหาวิทยาลัยที่สั่งลงโทษนักศึกษาให้ฝ่ายวินัยนักศึกษาวิทยาเขต/เขตการศึกษา ยกร่างหนังสือแจ้งนักศึกษาผู้ยื่นอุทธรณ์ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

2. กรณีที่อยู่อธิการบดีเห็นว่าจำเป็นต้องหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม โดยสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนชุดเดิมหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาวิทยาเขตหรือเขตการศึกษาทำรายงานถึงประธานคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการนัดประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการหาข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วให้รายงานอธิการบดีเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

3. กรณีที่อธิการบดีเห็นความจำเป็นต้องหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติมโดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์ ให้ฝ่ายวินัยนักศึกษาวิทยาเขต/เขตการศึกษากร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์เพื่ออธิการบดีพิจารณาลงนามในคำสั่ง จากนั้นส่งคำสั่งแจ้งประธานคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์ พร้อมแนบเอกสารการสอบสวนชั้นต้น การพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา รวมทั้งหนังสือการอุทธรณ์ของนักศึกษา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนชั้นอุทธรณ์ประชุมเพื่อหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม พร้อมเหตุผลประกอบการวินิจฉัยเสร็จสิ้น ก็ให้เสนอรายงานต่ออธิการบดี

9. มาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา

เนื่องจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ข้อ 7.3 วรรค 2 กล่าวไว้ว่า “นักศึกษาผู้ใดได้รับโทษตามความใน 7.3 มหาวิทยาลัยอาจนำมาตรการรอกการลงโทษมาบังคับใช้ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนั้นประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่องมาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 จึงเป็นประกาศฯ ที่ได้ให้โอกาสนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา และมหาวิทยาลัยฯ สั่งลงโทษ แต่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอกการลงโทษไว้ก่อน เพื่อให้โอกาสกับนักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือความประพฤติ โดยอยู่ในความดูแลของมหาวิทยาลัยฯ

9.1 วัตถุประสงค์ของมาตรการรอกการลงโทษนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้บัญญัติประกาศเรื่อง มาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 ระบุวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

“เพื่อให้โอกาสนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษาและมหาวิทยาลัยสั่งลงโทษพักการเรียนในบางกรณี จึงเห็นควรให้ชะลอการบังคับตามกฎ หรือคำสั่ง โดยรอกการลงโทษนั้นไว้ก่อน เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือความประพฤติ โดยอยู่ในความดูแลของมหาวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด”

9.2 ผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษาและเข้าข่ายการใช้มาตรการรอกการลงโทษ

นักศึกษาผู้กระทำความผิดวินัยนักศึกษา และมหาวิทยาลัยสั่งลงโทษพักการเรียนไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา เมื่อมหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงประวัติ ความประพฤติ ภาวะแห่งจิตใจ และสภาพแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว มหาวิทยาลัยจะมีคำสั่งว่านักศึกษาผู้นั้นมีความผิดแต่ให้รอกการลงโทษดังกล่าวไว้ก่อน เพื่อให้โอกาสนักศึกษาผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่ง และให้กำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของนักศึกษาผู้นั้นด้วย

กรอบการปฏิบัติงานเรื่องเกณฑ์หรือคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าข่ายประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่องมาตรการรอกการลงโทษฯ

คณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาวิทยาเขตหาดใหญ่ คราวประชุม ครั้งที่ 1/2548
วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 กำหนดเกณฑ์ประกอบการพิจารณา ดังนี้

- ประวัตินักศึกษา
 - ไม่เคยกระทำผิดวินัยนักศึกษามาก่อน
- ความประพฤติ : มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่เป็นคนดีมาตลอด
หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่ผ่านมา
- ภาวะแห่งจิตใจ : การกระทำที่เกิดขึ้นเกิดจากสภาพแห่งจิตใจดังต่อไปนี้
 - กระทำความคิดเนื่องจากตกอยู่ในความทุกข์แสนสาหัส
 - ถูกบีบบังคับให้กระทำความผิด
 - มีความบกพร่องทางจิตใจ
 - อ่อนด้อยประสบการณ์ในการแยกแยะความถูกต้อง
- สภาพแวดล้อม : มีความเป็นเหตุเป็นผลของการกระทำ
 - ฐานะทางครอบครัว
 - มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบ
- สภาพความคิด : คุณลักษณะ/ความรุนแรง/ผลกระทบที่เกิด
 - มีการวางแผนกระทำความผิด
 - ผลกระทบที่เกิดต่อส่วนรวม
 - ความรุนแรงของผลการกระทำ
 - นักศึกษามีการบรรเทาผลที่เกิด
- เหตุผลอื่น ๆ เช่น
 - รับสารภาพและเป็นประโยชน์ในการสอบสวน

กรอบการปฏิบัติงาน เรื่องเกณฑ์หรือคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าข่ายประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง มาตรการรอกการลงโทษฯ และคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาวิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้ประกอบการพิจารณาในแต่ละกรณีความคิด ซึ่งที่ประชุมฯ เห็นว่า ในการพิจารณานั้นไม่จำเป็นว่านักศึกษาผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติครบทั้ง 6 ข้อ ข้างต้น แต่หากให้นำคุณสมบัติข้างต้นเป็นข้อที่มาประกอบการพิจารณา ประกอบดุลยพินิจสนับสนุนว่าควรให้ใช้มาตรการรอกการลงโทษกับนักศึกษาผู้กระทำความผิดผู้นั้นหรือไม่

9.3 เจื่อนใจเพื่อคุมความประพฤติของนักศึกษาผู้กระทำความผิดวินัยนักศึกษานั้น มีดังนี้

1. ต้องไปรายงานตัวต่อบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีการแนะแนวให้การศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ทศนคติที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิด และ
2. ให้ผู้กระทำความผิดวินัยนักศึกษาต้องเข้าโครงการพัฒนาตนเอง หรือบำเพ็ญประโยชน์ - สาธารณะ หรือปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 100 ชั่วโมง ต่อปีการศึกษา

3. เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไข ฟื้นฟู หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษากระทำหรือมีโอกาสกระทำผิดขึ้นอีก เช่น

3.1 ให้ละเว้นการประพฤติใด ๆ อันอาจนำไปสู่การกระทำผิดวินัยนักศึกษา เช่นเดียวกันนี้อีก โดยให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยสอดส่องดูแลตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.2 ในกรณีการกระทำผิดวินัยนักศึกษามีสาเหตุจากความผิดปกติทางจิตใจ มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นอยู่ในความดูแลของคณะจิตแพทย์

9.4 อำนาจหน้าที่ของบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยฯ ใต้ดูแลนักศึกษาตามประกาศฯ เรื่องมาตรการรอกการลงโทษ

1. สอดส่องดูแลให้นักศึกษาละเว้นการประพฤติใด ๆ อันอาจนำไปสู่การกระทำผิดวินัยนักศึกษา เช่นเดียวกันนี้อีก ตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในคำสั่งลงโทษนักศึกษา

2. ให้รายงานพฤติการณ์เกี่ยวกับการดูแลความประพฤติของนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัย นักศึกษาว่าเป็นไปตามเงื่อนไขหรือได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ความเห็นเพื่อให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่ง ข้อใดเสีย หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใด เพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณา

9.5 ระยะเวลาให้รอกการลงโทษ

นักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา และมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้รอกการลงโทษไว้ก่อน มหาวิทยาลัยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของนักศึกษานั้นตามระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี (ประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่อง มาตรการรอกการลงโทษฯ ข้อ 1) ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้กำหนดระยะเวลาโดยอนุโลมตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 7.2 ที่กล่าวถึงระดับโทษภาคทัณฑ์และมหาวิทยาลัยสั่งให้เข้าโครงการพัฒนาตนเองหรือบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะบางกรณีกำหนดระยะเวลา 50 ชั่วโมง บางกรณีระยะเวลา 100 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา

9.6 ขั้นตอนการทำงานกรณีมหาวิทยาลัยสั่งลงโทษผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา โดยรอกการลงโทษไว้ก่อน มีดังนี้

1. จัดส่งคำสั่งลงโทษแจ้งไปถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดูแลนักศึกษา
2. แจ้งให้นักศึกษาผู้ที่มีมหาวิทยาลัยมีคำสั่งลงโทษวินัยนักศึกษารับทราบคำสั่งและเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด และให้นักศึกษาพบบุคคลผู้ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
3. ประสานงานและติดตามผลการเข้าโครงการพัฒนาตนเอง หรือบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ หรือปฏิบัติงานตามเงื่อนไขอื่น ๆ ทุกครั้งระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
4. นำเสนอรายงานและความเห็นของบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษาพิจารณาสั่งการ

10. ข้อควรคำนึงในการปฏิบัติงานวินัยนักศึกษา

ในการปฏิบัติงานต้องตรวจสอบความเชื่อมโยงกันของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยนักศึกษาทั้ง 3 ฉบับ คือข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2547 ประกาศมหาวิทยาลัย - สงขลานครินทร์ เรื่องวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษกรณีนักศึกษากระทำผิดวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2548 และ ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง มาตรการรอกการลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัย นักศึกษา พ.ศ. 2548

1. ตระหนักว่าในการดำเนินงานทางวินัยนักศึกษาให้ถือว่า**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษาเป็นกฎหมายสูงสุด** ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน” (ข้อบังคับฯ ข้อ 3)

2. กรณีนักศึกษาประพฤติตนผิดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องได้รับโทษตามระเบียบข้อบังคับนั้น ๆ (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 10)

3. ในการพิจารณาสั่งลงโทษนักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษา หากมีเหตุอันควรลดหย่อนให้นำมาประกอบการพิจารณาสั่งลงโทษได้ (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 11)

4. การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษและเกณฑ์การลงโทษนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 12)

5. ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา 2547 ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 13)

6. ประกาศหรือ ข้อกำหนดใดของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยนักศึกษาที่กำหนดไว้แล้วขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน (ประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่องวิธีการสอบสวนฯ ข้อ 3)

7. การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวินัยนักศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการสอบสวนและโทษทางวินัยนักศึกษาต้องมีกรรมการ 2 ใน 3 จึงจะครบองค์ประชุม (ประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่องวิธีการสอบสวนฯ ข้อ 7)

8. เมื่อความปรากฏแก่มหาวิทยาลัย ว่านักศึกษาผู้กระทำผิดวินัยนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยอาจตัดเตือนผู้กระทำความผิดหรือลงโทษซึ่งรอไว้วันก็ได้ (ประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่องวิธีการสอบสวนฯ ข้อ 2)

9. ถ้าภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ผู้ที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยนักศึกษาได้**กระทำผิดวินัยนักศึกษาอีก** และมหาวิทยาลัยมีคำสั่งลงโทษพักการเรียนสำหรับความผิดนั้น ให้มหาวิทยาลัย**บวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคราวก่อนเข้ากับโทษในคราวหลัง**

ถ้าภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด **ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยนักศึกษาดังกล่าวมาในวาระแรก** ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาในครั้งนั้น และให้ถือว่า**การรอกการลงโทษในครั้งนี้เป็น**การลงโทษ**ภาคทัณฑ์ตลอดสภาพการเป็นนักศึกษา**(ประกาศมหาวิทยาลัยฯ เรื่องวิธีการสอบสวนฯ ข้อ 3)

สรุป เนื่องจากธรรมนูญการปกครองนักศึกษา หรือกฎหมายหลักด้านวินัยนักศึกษาทั้ง 3 ฉบับ เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้ง 5 วิทยาเขต/เขตการศึกษา การชักซ้อม การปฏิบัติราชการวินัยนักศึกษาจึงเป็นเรื่องของการทำความเข้าใจร่วมกันของผู้ปฏิบัติงานวินัยนักศึกษาของ วิทยาเขต/เขตการศึกษา เพราะแต่ละวิทยาเขตอาจมีขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานแต่เดิมที่ต่างจากปัจจุบันและด้วย เหตุผลความจำเป็นที่ต้องชักซ้อม เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้มีหลักเกณฑ์ที่ประกัน ความเป็นธรรมให้กับบุคคล งานวินัยนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงต้องดำเนินงานอย่างมีมาตรฐาน การปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายทั้ง 3 ฉบับ

ตุลาคม 2550